

Sekretariatet
Daniel Nilsson
daniel.l.nilsson@regionjh.se

Hälso- och sjukvårdsnämnden
HSN/317/2019
2023-10-04

Uppföljning 2023 om inrättande av egen onkologiverksamhet i Region Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

I mars 2016 beslutade regionstyrelsen att inrätta en egen onkologisk verksamhet som skulle följas upp årligen till och med 2023.

Målbilden är ”En verksamhet av hög klinisk kvalitet och säkerhet med nöjda patienter, som samtidigt är ekonomiskt effektiv och skänker tillfredställelse till alla olika kategorier av medarbetare.”

De flesta aktiviteter i planen har genomförts, som syftade till att förbättra förutsättningarna för att bemanna en egen onkologiverksamhet. IT-systemet Cytodos används för att hantera cytostatika, onkologimottagningen har byggts om, och standardiserade vårdförlopp har införts för att snabbare kunna utreda patienter med misstänkt cancer.

Genom omstrukturering av vårdplatser har en palliativ/ onkologisk avdelning (PONK) öppnats, även om den periodvis varit stängd och antalet vårdplatser dragits ned från 8 till 4 på grund av Covid-19-pandemin och personalbrist.

Sedan årsskiftet 22/23 har 4 vårdplatser på PONK varit öppna men fick under sommaren stängas pga sommaresemestrar. PONK öppnade igen vecka 35 och kommer fortsatt ha 4 vårdplatser öppna året ut. I januari 2024 kommer palliativ/onkologisk vårdavdelning att utökas till 8 vårdplatser och enheten slås ihop med Storsjögläntan vilket kommer medföra att kunna nyttja resurser och framför allt kompetens på ett tydligare sätt. Utökningen av vårdplatser innebär att även kvinnoklinikens patienter som är i behov av vård på avdelningen kommer att inkluderas.

De senaste åren har onkologiverksamheten ökat mycket. Antalet läkarbesök på onkologimottagningen jan-aug 2023 var 1112 st jmf med 788 st jan-aug 2022 (+41% jmf med samma period 2023) och 581 st jan-aug 2019 (+91% jmf med samma period 2023). Även sjuksköterskebesöken har ökat; jan-aug 2023 var det 2061 st jmf med 1780 st jan-aug 2022 (+16% jmf med samma period 2023).

Vi ser också en ökande kostnad för onkologiska läkemedel. Utfall jan-sept 2021: 10,3 mkr, jan-sept 2022: 13,3 mkr, jan-sept 2023: 18,9 mkr. Det är kostnader som är svåra att prognosticera. Behandlingsmöjligheterna idag är både mer omfattande gällande antalet patienter som kan få behandling samt att behandlingens längd ökar, men också att tex immunoterapi som val av behandling ökar vilket är en väldigt dyr onkologisk behandling.

Slutmålet i utredningen var en onkologisk verksamhet 2024 med 5 onkologer och en ST-läkare. Det skulle uppnås genom utbildning av 3 ST-läkare till specialister och rekrytering av två färdiga specialister. Enligt planen skulle en färdig onkolog ha rekryterats 2021.

Försök har gjorts, men inga ansökningar har inkommit. Det råder stor brist på onkologer i hela landet.

Nuvarande bemanningsläge av onkologer är: 1 färdigutbildad onkolog samt 2 ST-läkare i onkologi. Utöver detta så tjänstgör onkolog, som innehar sin grundtjänst inom primärvården, 40% på onkologmottagningen. En av ST-läkarna kommer att vara föräldraledig under större delen av 2024. Utöver detta så har bemanning av underläkare prioriterats på onkologmottagningen för att underlätta arbetet i vardagen med bla sjukskrivningar, utvärdering av provsvar, recept, hälsokontroller mm. Bemanningen med underläkare har upplevts mycket positiv av både läkare, sjuksköterskor och självklart patienter som får en snabbare handläggning av sina olika behov.

Nuvarande bemanningsläge innebär att regionen fortsatt måste anlita onkologkonsulter i viss omfattning även under kommande år.

Tidigare har regionen inte haft tillräcklig bemanning av specialistläkare inom palliativ medicin för att kunna bemanna det palliativa konsultteamet året runt, d v s även under sommaren, vilket varit ett mål i utredningen. Bemanningen av specialistläkare inom palliativ medicin har förstärkts vilket medfört att det palliativa konsultteamet varit bemannat även under sommaren 2023.

Vad gäller ekonomin, tar ökade kostnader för Cytodos och ombyggda lokaler, samt lägre kostnader för läkartjänster och onkologkonsulter, ut varandra. För att nå målet 2024 skulle enligt planen ytterligare en onkolog och en ST-läkare rekryteras 2023. På grund av flera byten av verksamhetschef under 2023 samt även byte av enhetschef så har inte detta kunnat genomföras. From årsskiftet 2023/2024 så kommer enhetschef för onkologimottagningen även vara chef för onkologläkare och ansvarig för läkarbemanningen. Detta kommer att ge ett förbättrat helhetsgrepp kring totala bemanningen.

Slutsatsen blir tyvärr att onkologiverksamheten inte kommer att kunna vara bemannad i enlighet med målet i planen. Målet står dock tydligt kvar men kommer att vara förskjutet några år framåt.

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden noterar informationen till protokollet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Granevärn
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, divisionschef kirurgi